

Latvijas Republikas Vides ministrija

IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā

Atzinums

**par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu
SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda)
6. un 7. noliktavu būvniecībai Rīgas brīvastā**

Derīgs līdz 2007.gada 6.aprīlim

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “ALPHA OSTA”, adrese: Atlantijas ielā 35, Rīgā, LV-1015, tālrunis 7351520, reģ. Nr. 4000310141

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA “Eirokonsultants”, adrese: Eksporta ielā 6, Rīgā, LV-1010, tālrunis 7508328, reģ. Nr. 000340388

Pamatojoties uz SIA “Eirokonsultants” 2004.gada 3.martā birojā iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu par SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavu būvniecību Rīgas brīvastā, tika uzsākta atzinuma izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19. pantu.

1. Paredzētās darbības nosaukums - divu kupolveida minerālmēslu (karbamīda) noliktavu ar kopējo lietderīgo tilpumu 80000 m³ būvniecība

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta - Rīgas brīvastā bijušajā Rīgas jūras zvejas ostas teritorijā, paplašinot esošo SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu pārkraušanas termināli

3. Īss paredzētās darbības raksturojums

Ietekmes uz vidi novērtējums divu kupolveida minerālmēslu (karbamīda) noliktavu izveidei tika uzsākts 2003.gada 13.oktobrī, kad Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs, izskatot Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes veiktā sākotnējā izvērtējuma rezultātus un tam pievienotos dokumentus, pieņēma lēmumu par ietekmes uz vidi

novērtējuma nepieciešamību paredzētajai darbībai. SIA "ALPHA OSTA" plāno paplašināt esošo minerālmēslu pārkraušanas termināli, izbūvējot divas jaunas 34 m augstas, 54 m diametrā kupolveida noliktavas ar kopējo lietderīgo tilpumu 80000 m³, kuras paredzētas karbamīda uzglabāšanai.

Zemesgabals, kurā paredzēta noliktavu būvniecība, ir neapbūvēts. Ziņojumā minēts, ka teritorija tiks izmantota atbilstoši izmantošanas mērķim – kravu pievešanai, aizvešanai, uzglabāšanai un pārkraušanai kuģos. Teritorija robežojas ar SIA "Ekers", a/s "Rīnūži", SIA "Bonus", SIA "Cargo control" un a/s "Neste" teritorijām.

Termināļa teritorijā ir samērā sarežģīti inženierģeoloģiskie apstākļi. Veiktie pētījumi liecina, ka teritorijas virsmu klāj 0,8 m – 2,8 m biezi tehnogēnie nogulumi jeb uzbērtā grunts (smilts ar aleirītu piejaukumu, šķembas, koksnes paliekas). Dziļāk (līdz pat 15,5 m – 17,9 m dziļumam) iegul smilšaini holocēna laika aluviālie nogulumi, kuru augšējai slāņkopai (2,0 m – 5,7 m biezumā) raksturīgas vājas, plūstošas, mālainas un dūņainas grunts, savukārt apakšējo slāņkopu veido smalka un vidēji irdena plūstoša smilts ar nelielu dūņu piejaukumu. Vēl dziļāk iegul blīvi ledus laikmeta beigu posma glaciolimniski nogulumi. Lai nodrošinātu konstrukciju noturību, noslēguma ziņojumā paredzēts būvju pamatu veidošanā izmantot pāļus.

Teritorijā konstatētais pazemes ūdeņu (gruntsūdens) līmenis ir 1,1 m – 1,3 m dziļumā, kas ir ļoti tuvs ūdens līmenim Daugavā un Audupē. Tas norāda uz aktīvu ūdensapmaiņu ar ūdenstecēm. Teritorijas izpētē gruntsūdens piesārņojums nav konstatēts. Tādējādi būvniecībai paredzētajā teritorijā nav nepieciešama grunts un pazemes ūdeņu (gruntsūdens) sanācija.

Atbilstoši noslēguma ziņojumā ietvertajai informācijai, 2003.gadā terminālī tika ievesti 1,95 miljoni tonnu minerālmēslu, no tām 1,17 miljoni tonnu karbamīds. Prognozētais 2005.gadā terminālim pievedamais minerālmēslu daudzums ir 1,72 miljoni tonnu, no tām 1,06 miljoni tonnu karbamīds. Kravu piegāde terminālim notiek pa dzelzceļu no Krievijas un Baltkrievijas, Rīgas pilsētā izmantojot dzelzceļa posmu Šķīrotava-Zemitāni-Brasa-Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma. Kravu piegādei izmanto speciālus segtā tipa vagonus, kas ir aprīkoti ar apakšējām lūkām, un to izbēršanai SIA "ALPHA OSTA" teritorijā ir ierīkoti piebraukšanas ceļu posmi, kas atrodas zem nojumēm ar sānsienām. Zem izbēršanai paredzētajiem ceļu posmiem ierīkotas transportieru lentes. Minerālmēsli no vagoniem caur izkraušanas piltuvēm nonāk uz transportieru lentēm un pa slēgtām galerijām tālāk tiek pārkrauti uz kuģiem vai noliktavām. Jaunajās noliktavās minerālmēslu transportēšanai uz noliktavām un no noliktavām uz kuģiem paredzētas slēgtas transportieru galerijas, kuras tiks pievienotas esošajām minerālmēslu pārkraušanas līnijām.

SIA "ALPHA OSTA" minerālmēslu pārkraušanas terminālī apkalpo vispārīgajām navigācijas un kravu pārvadājumu prasībām atbilstošus sauskavas kuģus ar kravnesību līdz 50000 tonnām.

Salīdzinot tehnoloģiskā procesa alternatīvas, akcentēta izskatīto risinājumu saistība ar vides kvalitātes paaugstināšanu (izmešu emisiju samazināšanu). Izvēlētais risinājums jaunajās noliktavās nodrošinās mazākus emisiju lielumus, jo minerālmēslu iekraušana noliktavās un to transportēšana uz kuģiem notiks pa slēgtām transportieru galerijām, kā arī abu noliktavu iekraušanas mezgli tiks aprīkoti ar auduma putekļu filtriem, bez tam, paredzot noliktavās nemainīga sastāva minerālmēslu (karbamīda) uzglabāšanu, nav nepieciešama noliktavu pilnīga iztukšošana, proti, minerālmēslu pārvietošana no vienas noliktavas citā.

Izmantojot datus par prognozētajām emisijām un ņemot vērā apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus, veikti piesārņojuma izkļedes modelēšanas aprēķini, kas parāda, ka SIA “ALPHA OSTA” radītās gaisa piesārņojuma robežvērtības cietajām daļiņām dzīvojamās apbūves apkārtne netiks pārsniegtas.

Noslēguma ziņojumā iekļautā informācija par transportieru lenšu radītā trokšņa emisiju vidē liecina, ka trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijā nepārsniedz akustiskā trokšņa pieļaujamos normatīvus.

Saskaņā ar ziņojumā iekļauto informāciju Vecdaugavas dabas lieguma tuvākā robeža atrodas 500 m no paredzētās darbības vietas. Ziņojumā nav prognozēta termināla darbības negatīva ietekme uz šo dabas liegumu.

Sagatavotajā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā par SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavu izbūvi nav identificētas izslēdzošas ietekmes, kuru dēļ noliktavas nevarētu izbūvēt. Jāatzīmē, ka paredzētā darbība nav piesaistījusi sabiedrības uzmanību, jo darba ziņojuma par ietekmes novērtējumu sabiedriskajā apspriešanā neieradās neviens interesents. Pēc darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas tika veikta Mangaļsalas iedzīvotāju – vienīgā dzīvojamā rajona, no kura redzamas minerālmēslu noliktavas, telefonaptauja. Atbilstoši veiktās aptaujas datiem, no aptaujātajiem 100 iedzīvotājiem jauno minerālmēslu noliktavu būvniecību atbalsta 2, bet neatbalsta 94 aptaujātie iedzīvotāji, savukārt 4 iedzīvotājiem tā bija vienaldzīga. Telefonaptaujas laikā iedzīvotājus aicināja arī iepazīties ar darba ziņojumu par ietekmes novērtējumu, kā rezultātā ierakstu žurnālā parādījās 6 negatīvas atsauksmes. Izteikti negatīvā attieksme tika argumentēta ar putekļiem un smakām, ko izraisa nepilnības esošā minerālmēslu pārkraušanas termināla darbībā, un SIA “ALPHA OSTA” teritorijā redzamajiem izbirušajiem minerālmēsliem, nevērtējot konkrēti jaunās noliktavas, kurās ir paredzēti pasākumi izmešu emisiju samazināšanai.

4. Izvērtētā dokumentācija

- 2003.gada 10.septembra Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu noliktavu rekonstrukcijas ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums un tam pievienotie materiāli – 117 lp.,
- 2003.gada 2.oktobra Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes papildus sagatavotā informācija SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu noliktavu rekonstrukcijas ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu – 5 lp.,

- SIA “ALPHA OSTA” 2003.gada 25.novembra pieteikums minerālmēslu (karbamīda) noliktavu būvniecībai Rīgas brīvostas termināļa ZO-14 teritorijā – 3 lp.,
- 2003.gada 16.decembra sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols par SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) noliktavu būvniecības ieceri Rīgas brīvostā – 1 lp.,
- 2003.gada 29.decembra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) noliktavu būvniecībai Rīgas brīvostā – 5 lp.,
- 2004.gada 15.janvāra SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavas Rīgas brīvostā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums – 1 sējums, 54 lp.,
- 2004.gada 15.janvāra SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavas Rīgas brīvostā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma populārs kopsavilkums – 1 sējums, 8 lp.,
- 2004.gada 23.janvāra Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes atsauksme par darba ziņojumu – 1 lp.,
- 2004.gada 3.februāra Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols – 1 lp.,
- 2004.gada 5.februāra Rīgas Ziemeļu rajona izpilddirekcijas atsauksme Nr.17/IZR-04-119-nd par darba ziņojumu – 2 lp.,
- 2004.gada 10.februāra Rīgas Domes Vides departamenta atsauksme Nr.2-6.2/NV-04-123-nd par darba ziņojumu – 2 lp.,
- Ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 12 lp.,
- 2004.gada 26.februāra Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja atzinums par SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavu būvniecības Rīgas brīvostā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 6 lp.,
- 2004.gada 3.marta SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavas Rīgas brīvostā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums – 1 sējums, 66 lp.,
- 2004.gada 22.marta Rīgas Domes Vides departamenta atsauksme Nr. 2-6.2/NV-04-373-dv par noslēguma ziņojumu – 3 lp.,
- Ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 4 lp.,
- Sabiedrības atsauksmes, ierosinājumi un priekšlikumi par paredzēto darbību – 1 lp.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem)

Informatīvie materiāli par paredzēto darbību sākotnējās sabiedriskās apspriešanas gaitā bija pieejami Rīgas Brīvostas pārvaldē, Rīgas Ziemeļu rajona izpilddirekcijā, Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē un Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojā. 2003.gada 16.decembrī Rīgas Ziemeļu rajona izpilddirekcijā notika sākotnējā sabiedriskā apspriešana par divu kupolveida noliktavu ar kopējo lietderīgo tilpumu

80000 m³ būvniecības ieceri Rīgas brīvostas termināļa ZO-14 teritorijā minerālmēslu (karbamīda) uzglabāšanai un pārkraušanai, kurā piedalījās 7 ieinteresēto institūciju pārstāvji. Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs, apkopojot ieinteresēto institūciju priekšlikumus, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātus, sagatavoja un 2003.gada 29.decembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) noliktavu būvniecībai Rīgas brīvostā.

Ziņojumu par ietekmes novērtējumu SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavām Rīgas brīvostā sagatavoja SIA “Eirokonsultants” un 2004.gada 15.janvārī tas tika iesniegts izvērtēšanai Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojā. Darba ziņojums bija pieejams sabiedrībai Rīgas Ziemeļu rajona izpilddirekcijas Iedzīvotāju informācijas un apkalpošanas centrā, Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē un Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojā. Darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2004.gada 3.februārī Rīgas Ziemeļu rajona izpilddirekcijā. Apspriedē piedalījās 4 ieinteresēto institūciju pārstāvji. Ņemot vērā, ka arī šajā sabiedriskajā apspriešanā nepiedalījās paredzētās darbības potenciāli ietekmētās teritorijas iedzīvotāji, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ierosināja sabiedrības viedokļa noskaidrošanai veikt Mangaļsalas iedzīvotāju telefonaptauju. No aptaujātajiem 100 iedzīvotājiem jauno minerālmēslu noliktavu būvniecību atbalstīja 2, bet neatbalstīja 94 aptaujātie iedzīvotāji, savukārt 4 iedzīvotājiem tā bija vienaldzīga.

Darba ziņojuma izvērtēšanā Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs iesaistīja ekspertus, valsts un pašvaldību institūcijas, kuru atzinumi, priekšlikumi un ierosinājumi ziņojuma uzlabošanai tika apkopoti un iestrādāti Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja 2004.gada 26.februāra atzinumā par darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Izvērtējot ieinteresēto institūciju un sabiedrības izteiktās prasības un priekšlikumus un ņemot vērā Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja prasības, tika sagatavots precizēts noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams arī SIA “Eirokonsultants” interneta mājas lapā www.eirokonsultants.lv un Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja interneta mājas lapā www.vidm.gov.lv/ivnvvb

Ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas laikā Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs saņēma vienu vēstuli ar iebildumiem pret paredzēto darbību. Paredzētajai darbībai bija veltītas vairākas publikācijas presē.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

- Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi projekta realizācijai stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts pašvaldības akcepts minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. noliktavu būvniecībai.
- Noliktavu teritorijas un tās apkārtnes turpmākā attīstība plānojama, ņemot vērā “Aizsargjoslu likuma”, “Teritorijas plānošanas likuma” un tiem pakārtoto

normatīvo aktu prasības. Jaunās noliktavas jāiekļauj sagatavošanas stadijā esošajā jaunajā Rīgas ostas attīstības plānā.

- Projektā jāietver nepieciešamie tehniskie risinājumi, lai nodrošinātu spēkā esošo normatīvo aktu prasības, kas garantētu pieļaujamo gaisa piesārņojuma līmeņu ievērošanu tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijā.
- Minerālmēslu transportēšanai uz noliktavām izmantot slēgtas transportieru galerijas un izbēšanas mezglus aprīkot ar putekļu filtriem; minerālmēslu izkraušanai no noliktavām izmantot zemgrīdas transportieru lentes, kas pievienotas slēgtām maģistrālajām transportieru galerijām.
- Noliktavu teritorijā gar Daugavu jāierīko apmalojums, lai nepieļautu virszemes noteces noplūdi virszemes ūdeņos.
- Ņemot vērā, ka minerālmēslu pārkraušanas terminālis ir potenciāls ūdens vides piesārņotājs ar slāpekļa savienojumiem, kas var kaitēt ūdens ekosistēmai un bioloģiskajai daudzveidībai, noliktavu teritorijai nepieciešams izveidot ūdens necaurlaidīgu segumu un ierīkot virszemes noteces ūdeņu savākšanas sistēmu. Tehniskā projekta izstrādes gaitā jāprecizē nepieciešamie risinājumi to attīrīšanai pirms novadīšanas, kā arī jāizvērtē virszemes noteces ūdeņu sastāva monitoringa nepieciešamība.
- Būvdarbu, kuri var traucēt putnu ligzdošanu Vecdaugavas dabas liegumā, veikšanas termiņi jāaskaņo ar Vecdaugavas dabas lieguma pārvaldītāju (apsaimniekotāju) un Dabas aizsardzības pārvaldi..
- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus terminālī un tā apkārtnē jāaskaņo Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumu izstrādes procesā.
- Pašvaldībai un Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei rekomendējam regulāri izvērtēt veiktā monitoringa rezultātus un pamatotu iedzīvotāju sūdzību gadījumā noteikt papildus nosacījumus termināļa darbībai negatīvo ietekmju samazināšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja lēmums

Pamatojoties uz spēkā esošo normatīvo aktu un izvērtētās ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentācijas analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē SIA “ALPHA OSTA” minerālmēslu (karbamīda) 6. un 7. kupolveida noliktavu ar kopējo lietderīgo tilpumu 80000 m³ Rīgas brīvestā projekta turpmāko izstrādi, nodrošinot šajā atzinumā iepriekš minēto obligāto prasību un nosacījumu izpildi. Šo prasību un nosacījumu, kā arī noslēguma ziņojumā ietvertu tehnisko risinājumu jaunbūvējamo noliktavu radītās ietekmes uz vidi samazināšanai izpilde ļaus nodrošināt Latvijas Republikā spēkā esošo vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja atzinumu par noslēguma ziņojumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

J. Avotiņš

2004.gada 6.aprīlī